

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen 2016-04-28 Besvaras senast 2016-05-20

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:607 Överförmyndarverksamheten

Överförmyndarverksamheten är en del av det mest grundläggande rättsskydd som samhället tillhandhåller för de mest utsatta i samhället. Skyddsobjekten är framför allt minderåriga barn, människor med fysiska eller psykiska funktionshinder och äldre med nedsatt beslutsförmåga på grund av ålder eller sjukdom. Utgångspunkten är att ingen av skyddsobjekten kan företräda sig själv och de har därför en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare.

Ett stort antal privatpersoner åtar sig uppgiften att vara god man eller förvaltare åt totalt ca 100 000 personer och att som sådan bevaka rätt, förvalta egendom och sörja för denna. Ett arbete som är ansvarsfullt, tidskrävande och oftast utförs till en låg ersättning, med ett årsarvode på 8 000 till 12 000 kronor per år. Den som utses till god man eller förvaltare ska vara en rättrådig, erfaren och en i övrigt lämplig person. Det har visat sig svårt att rekrytera tillräckligt många gode män som uppfyller kraven och medelåldern är hög. Få privatpersoner är beredda att avsätta den tid som behövs.

Det finns ingen samlande statlig myndighet med uppgift att utöva tillsyn och medverka till utveckling av verksamheten. Även hos länsstyrelserna är resurserna för tillsyn begränsad. Det saknas också en samlad nationell statistik över verksamhetens omfattning.

Det finns fog för antagandet att skyddsobjekten eller de personer som är i behov av förvaltare, gode män eller förmyndare har blivit fler. Ensamkommande barn är en ny och växande grupp minderåriga vilkas behov ställer särskilda krav på den som utses till god man. De skyddsbehövande, huvudmännen, behöver på grund av sjukdom, psykisk störning, försvagat hälsotillstånd eller annat liknande förhållande, hjälp och är samtidigt utsatta för risken att luras på egendom och inte få det stöd man har rätt till.

I en reportageserie i SVT har sådana enstaka fall uppmärksammats, varvid brister i systemen för styrning och tillsyn blottlagts. Mångmiljonbelopp uppges har förskingrats, eller försvunnit genom slarv eller kriminalitet. Det framkommer att det finns en ovilja från överförmyndarens sida att polisanmäla trots att man känt till oegentligheter. Detta är oacceptabelt.

Min fråga till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson är:

Har justitie- och migrationsministern för avsikt att göra en översyn av överförmyndarverksamheten och tydliggöra ansvaret för överförmyndaren och förbättra tillsynen av gode män?

.....

Ola Johansson (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors